

5. Loods 5 wordt gebruikt als een kantine/ café en wordt ook wel de 'ontspanningsloods' genoemd. Men kan hier een drankje drinken, een kaartje leggen en er worden met regelmaat belangrijke voetbalwedstrijden uitgezonden. Tot begin jaren 80 werd Loods 5 als kerk voor de kampeers gebruik. Hier werden diensten gehouden onder leiding van pastor Brandsen, die verbonden was aan de rooms katholieke kerk in Bakkum. Ook was Loods 5 het begin van een natuurmuseum wat later bezoekerscentrum De Hoep is geworden. De Hoep is nu aan de overkant van Camping Bakkum gevestigd.

Vlak voor Loods 5 loopt u rechtsaf de Beatrixlaan in en volgt u het pad tot het sanitair gebouw De Bosuil waar u linksaf slaat. Volg het pad tot aan de splitsing en u komt uit op de Rendorpweg. Wanneer u hier rechtsaf slaat ziet u na 30 meter aan uw linker zijde de twee oudste tenthuisjes van camping Bakkum. Deze tenthuisjes zijn nog in bijna perfecte staat. Hier vindt u tevens **Foto 9**. Tegenover de tenthuisjes slaat u rechtsaf het pad in (na nummer 1243) en blijft u dit pad volgen langs nummer 1382 en de

Scherende mannen in de oude sport en spel loods

routepaaltjes tot de verharde Wilhelminalaan. De Wilhelminalaan steekt u over en u loopt rechtdoor (langs plaats 1602) tot u op de Dennenlaan komt, deze weg vervolgt u rechtsaf. Hier vindt u **Foto 10**.

Het kampeertrein is voor kinderen altijd een plek geweest voor het beleven van avonturen of om te ravotten. In de loop van de tijd is er heel wat afgeklimmen in de beruchte, en op Camping Bakkum niet weg te denken, 'apenbomen'. Deze bomen zijn nog steeds te vinden aan de Dennenlaan, die sinds kort op de bewegwijzering is aangeduid als 'Apenlaan' omdat deze al jaren zo door de kampeers wordt genoemd. Wanneer u over de Dennenlaan verder loopt komt u natuurlijk weer een aantal bomen tegen zoals de al eerder voorgekomen Oostenrijkse Dennen en nu ook de Grove Den (Pinus Sylvestris), die hier en daar verspreid langs het pad staan. De boom was in Nederland inheems, maar door veenaafgravingen en ontginningen zijn de inheemse bomen verdwenen. Later is de Grove Den in

Nederland veel aangeplant op de arme zandgronden uit buitenlands zaad. De Grove Den wordt ook wel de 'pijnboom' genoemd. Aan het einde van de Dennenlaan slaat u linksaf en loopt u richting de uitgang van de camping. U steekt parkeerplaats P1 over en volgt het wandelpad links tegenover de receptie naar de Zeeweg. Hier vindt u de laatste foto van de wandeling, **Foto 11**. De Zeeweg is de bekendste weg van Bakkum. Al het verkeer van en naar Camping Bakkum ging en gaat over deze historische weg. Vroeger werd deze weg als hoofdroute gebruikt voor het vervoer van schelpen, waar veel geld aan werd verdiend.

Hier eindigt de wandeling. Wij hopen dat u heeft genoten van de rijke historie en de natuur op Camping Bakkum en wensen u nog veel plezier toe op onze mooie camping.

Foto 1 Receptie Kampkantoor kampeertrein Bakkum.

1973 Het oude loket/De poort

Foto 2 De Pan.

Dit is het Openluchttheater de Pan, zoals de naam al zegt ligt deze in een duinpan, waar meer dan eens ruim 1500 personen van een voorstelling genoten. Het begon met slechts een eenvoudig podium en kampeers moesten zelf hun stoeltje meenemen als ze wilden zitten. Vroeger traden in 'De Pan' regelmatig Amsterdamse artiesten op, zoals Johnny Jordaan, tante Leen en Rita Corita. Later onder andere André Hazes. Ook werd het openluchttheater vaak gebruikt voor het rad van avontuur en filmvoorstellingen. Begin 2014 is 'De Pan' verbouwd tot een volwaardig openluchttheater geschikt voor allerlei optredens

Foto 3 Winkelplein.

Dit is het winkelplein zoals het was rond 1954

Foto 4 Winkelplein Loods 1.

In augustus 1965 ging het bij het vullen van een gasfles mis en brandde de loods af.

Foto 5 Geitenweide.

Hier stond vroeger het Commissarishuis, van waaruit de commissarissen het gehele duingebied beheerden. Ook konden kampeers hier terecht voor onder andere stro, voor vijftig cent kocht men hier een baal stro. Na gebruik bracht men het stro weer terug en werd dit gebruikt in de stallen.

Foto 6 Commissarisveld.

Zoals u kunt zien zijn de dennenbomen sinds 1965 erg gegroeid.

Foto 7 Veldweg.

Het oude sport en speelveld

De Grote Veldweg vlak na de oorlog. Deze weg wordt al sinds de oprichting gebruikt als route van de camping naar het strand en terug.

Foto 8 Middenweg Sportveld.

Deze weg wordt ook wel de Kalverstraat genoemd, hier omdat....ondernemers van Amsterdam stonden.

Foto 9 Rendorpweg.

De twee oudste authentieke tenthuisjes op Camping Bakkum.

Foto 10 Dennenlaan.

In de loop van de tijd is er heel wat afgeklimmen in de beruchte, en op Camping Bakkum niet weg te denken, 'apenbomen'. Deze bomen zijn nog steeds te vinden aan de Dennenlaan, die sinds kort op de bewegwijzering is aangeduid als 'Apenlaan' omdat deze al jaren zo door de kampeers wordt genoemd.

Foto 11 Zeeweg.

De Zeeweg is de bekendste weg van Bakkum. Al het verkeer van en naar Camping Bakkum ging en gaat over deze historische weg. Vroeger werd deze weg als hoofdroute gebruikt voor het vervoer van schelpen, waar veel geld aan werd verdiend.

De Wilhelminalaan in de jaren '40

Camping Bakkum
Zeeweg 31
1901 NZ Castricum aan Zee
Telefoon: +31 (0)251-661091
www.campingbakkum.nl

Historische route

Tijdens deze wandeling maakt u kennis met de historie van Camping Bakkum. U komt 11 prachtige oude foto's tegen op de locatie waar vroeger de foto werd genomen.

Historische foto's

1 Receptie	4 Winkelplein	7 Veldweg	10 Dennenlaan
2 De Pan	5 Geitenweide	8 Middenweg sportveld	11 Zeeweg
3 Winkelplein	6 Commissarisveld	9 Rendorpweg	

CAMPING
BAKKUM
DAG EN NACHT VERRASSEND

De rijke historie van Camping Bakkum

Reeds vanaf 1914 wordt er in Bakkum gekampeerd. Toen zetten de eerste kampeerdere hun tenten op in het bos aan de Zeeweg tegenover de boerderij van Willem Twisk. Deze boerderij heette Johanna's Hof en stond op de plaats waar men nu parkeert voor het gelijknamige restaurant. De familie Twisk leverde melk aan de kampeerdere. Voor de boerderijbewoners was kamperen een hele gebeurtenis, want van 's nachts slapen in een tent hadden ze nog nooit gehoord. Spoedig ontstond een hechte band tussen de kampeerdere en de bewoners van de boerderij. In de zomer van 1914 werd 'Het Landgoed Bakkum', waar het bivak werd opgeslagen en dat sinds 1903 eigendom was van de provincie Noord-Holland, echter gesloten wegens het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. Na de oorlog werd hier opnieuw gekampeerd.

In de loop der tijd is diverse keren geëxperimenteerd met methodes om de plaatsen op het terrein eerlijk te verdelen. Eens was het reserveren van een plaats een ware sport. Dat was in de jaren 1948 en 1949, waarvan zelfs verslag werd gedaan in het Polygoon-journaal van de bioscopen. De verdeling geschiedde toen

Een namaak tentje om de reservering veilig te stellen

op basis van het gezegde: "Wie het eerst komt, wie het eerst maalt". Hoe dit in zijn werk ging? Bij de ingang werd een touw gespannen en vele kampeerdere verzamelden zich hierachter. Zodra het touw was verwijderd ontstond een wedren naar de mooiste plaatsen. Degene die het eerste op een plaats aankwam, greep het daar aangebrachte nummerplaatje. Na plaatsing van een paraplu of namaaktentje liep men naar het kampkantoor voor inschrijving. Sommigen hadden bij een atletiekvereniging een hardloper ingehuurd die voor hen naar de gewenste plaats sprintte!

Start

Langs de wandeling staan paaltjes als herkenningspunt. U begint de wandeling bij de receptie waar u meteen **Foto 1** vindt. U vervolgt de wandeling aan de voorzijde van de receptie

waar u de boulevard volgt richting de kinderboerderij. In het midden van de kinderboerderij is een tunnel waardoor u naar openluchttheater de Pan kunt lopen. Zoals de naam al zegt ligt deze in een duinpan, waar meer dan eens ruim 1500 personen van een voorstelling genoten. Voor een stukje ontspanning kan men hier al tientallen jaren terecht. Het begon met slechts een eenvoudig podium en kampeerdere moesten zelf hun stoeltje meenemen als ze wilden zitten.

Vroeger traden in 'De Pan' regelmatig Amsterdamse artiesten op, zoals Johnny Jordaan, tante Leen en Rita Corita. Later onder andere André Hazes. Ook werd het openluchttheater vaak gebruikt voor het rad van avontuur en filmvoorstellingen. Begin 2014 is 'De Pan' verbouwd tot een volwaardig openluchttheater geschikt voor allerlei optredens.

U loopt dwars door de theaterkuil en gaat om de koepel heen. Iets hoger gelegen vindt u **Foto 2**. Rondom de Pan en de Manegelaan staan verschillende prachtige Oostenrijkse Dennen (Pinus nigra). Deze zijn in de begin jaren 1900 tot 1940 aangeplant in het kader van de 'werkverschaffing', om mensen die werkloos waren zinvolle arbeid te laten verrichten. De dennen werden aangeplant om verstuiving van duinzand tegen te gaan en zouden in de toekomst geld opleveren als stuthout voor in de steenkoolmijnen. De technische ontwikkelingen hebben deze toepassing en inkomstenbron echter ingehaald. Wanneer u linksom langs **Foto 2** loopt komt u op de verharde weg, de Manegelaan. Via deze laan

gaat u linksaf. U neemt hierna het eerste pad links welke u vervolgt tot de ingang van het winkelplein, met aan uw linkerhand de kinderboerderij. Aan uw rechterhand bevindt zich **Foto 3**. U loopt hier het winkelplein op. Voor de oorlog bestonden al enkele winkeltjes op het kamp, waar alles te koop was wat de kampeerdere nodig hadden. Ook kon men zich door de barbier glad laten scheren. Omdat de winkeltjes na de oorlog nog enige tijd in bunkers waren ondergebracht, werden spoedig houten keetjes gebouwd. Hierin vestigden zich onder andere een bakker, een kruidenier en een petroleumhandelaar. De middenstanders uit het dorp konden zich hiervoor jaarlijks inschrijven en aan de hoogste bieder werd een pachtcontract gegeven.

Daarbij werd als een van de belangrijkste voorwaarden gesteld dat op het terrein dezelfde prijzen werden gehanteerd als elders binnen de gemeente. De houten keetjes werden eind jaren zestig vervangen door stenen gebouwtjes. Ze stonden in de vorm van een hoefijzer rondom Loods 1. Ooit waren er negentien winkels. In 1972 waren er nog vijftien, waaronder een schoenenwinkel, een bloemenzaak, een viswinkel, een olieboer, een snoepwinkel en een drogist die ook souvenirs verkocht. Alhoewel souvenirs? Meestal waren dit normale gebruiksartikelen zoals olielampjes, die door winkelier Klaas Peijs werden voorzien van een sticker met het opschrift: "Groeten uit Bakkum". Later werd in de Loods een supermarkt gevestigd en kwam er een snackbar bij, zodat men voor een patatje niet meer naar 'De Klomp' in Bakkum hoefde. Naast de supermarkt zijn er nog enkele winkeltjes over. Al sinds 1965 is 'Het Kippaleis' van poelier Wiet van Duin een begrip bij de kampeerdere. Daar kan men even lekker genieten op het zogenaamde 'kippenterras'.

Optreden in de Pan

Werknemers van het Commissarisshuis

Wanneer u verder loopt ziet u midden op het plein **Foto 4**. U staat nu voor het restaurant waar vroeger Loods 1 gevestigd was.

Het kampeerterrein heeft in het verleden te maken gehad met enige gevaarlijke situaties. Zo ging er op 10 augustus 1965 bij het vullen van de gasflessen in Loods 1 iets mis. Een enorme explosie was het gevolg. De ontploffende flessen vlogen tot ver op het terrein en in mum van tijd stond het dak van de loods in lichterlaaie. De meeste bezoekers werden op tijd geëvacueerd tot buiten het terrein richting strand, maar er ontstond grote paniek omdat veel kinderen hun ouders kwijt geraakt waren. De uit Castricum toegenelde brandweer wist de brand goed te blussen en mede dankzij het ideale strandweer die dag deden zich, behoudens enkele lichte verwondingen, geen ernstige ongelukken voor. Na dit incident werd met man en macht gewerkt aan de distributie van nieuwe gasflessen, waar Ted de Braak (toen een bekende televisiepersoonlijkheid) ook aan meehielp. U vervolgt uw weg door voor de supermarkt linksaf te slaan en hierna meteen rechts te lopen. U neemt de eerste verharde weg rechts en daarna gelijk links, om daarna gelijk links te gaan en dan een klein bospad rechts omhoog te lopen. U komt dan bovenaan bij Bosplaats 252 uit, vervolgt uw weg voor het sanitairgebouw de Zeester langs. Hierna volgt u de weg naar links en loopt om de Bosplaatsen 311 t/m 313 heen over het parkeerterreintje. Aan het eind van het parkeerterreintje vindt u **Foto 5**. Hier vlakbij stond vroeger het Commissarisshuis. De commissarissen (regenten) beheerden vanaf hier het hele

duingebied. Ook konden kampeerdere hier terecht voor onder andere stro, chocola en frisdrank. En voor vijfendertig cent kocht men hier een baal stro. Na gebruik bracht men het stro weer terug en werd dit gebruikt in de stallen.

Daarna loopt u voor sanitairgebouw de Vuurtoren langs tot aan de verharde weg, de Commissarisweg, en die neemt u naar links. Na de slagboom steekt u rechts het duintje over via het trappetje, u komt dan bij de Watersportplaatsen. Wanneer u langs de buitenkant loopt (links) komt u een mooi stukje water tegen. Aan de overkant staat nog een prachtig dennenbos. Vroeger werd al dit land gebruikt voor de landbouw beheerd door de commissarissen. Nadat PWN veel water uit het duin had gepompt, werd het land te droog om nog op te kunnen verbouwen.

Volg de route zoals op de kaart aangegeven. Bij plaatsnummer 4 slaat u linksaf en volgt u de weg langs de zonplaatsen. Aan het eind van de zonplaatsen vindt u **Foto 6**. Op dit bord is het duidelijk hoe hoog de dennenbomen zijn gegroeid sinds 1965. U vervolgt de weg richting de duinplaatsen om uiteindelijk langs de huisjes te wandelen. Na het veld waar alle huisjes op staan gaat u naar links langs de slagboom, u kunt dan links naar het strand en rechts de camping op. Hier heeft u een prachtige uitzicht bij de poel. Vroeger werd dit gebied veel gebruikt als vliegveld. Sommige vliegers gingen wel kilometers hoog de lucht in. Nu is dit gebied in gebruik als drinkpoel voor onder andere Schotse Hooglanders. U slaat rechtsaf de Grote Veldweg op. Hier staat **Foto 7** met een prachtige foto van de Grote Veldweg vlak na de oorlog. Deze weg wordt al sinds de oprichting gebruikt als route van de camping naar het strand en terug.

Op de kruising van de Grote Veldweg / Rendorpweg slaat u linksaf en gelijk rechtsaf richting het speelveld. De sportactiviteiten zijn altijd een belangrijke vrijetijdsbesteding geweest. Centraal op het terrein zijn dan ook voorzieningen te vinden voor voetbal, volleybal, basketbal en tennis. Daar vinden sinds jaar en dag talloze evenementen plaats die vroeger door de

kampeervereniging, en nu door de camping zelf, worden georganiseerd. In de jaren vijftig en zestig verliet men één keer per seizoen het terrein voor de traditionele wedstrijd tegen het eerste elftal van CSV, dat toen nog op het fraaie complex aan de Zeeweg speelde. Hier liggen onder andere de voetstappen van bekende voetballers als Benny Muller en Rinus Israël. De emoties liepen soms echter hoog op, vooral toen ene Cootje Prins (destijds berucht bij Ajax) debuteerde en zich door zijn harde acties niet erg geliefd maakte. U vervolgt uw weg richting het in oude stijl gerenoveerde sanitairgebouw. Dit gebouw

Bij de kranen

is op talloze ansichtkaarten te vinden van vroeger. Deze plek noemde men ook wel "bij de kranen" en is een van de meest gefotografeerde plaatsen van Camping Bakkum.

U loopt verder over de rotonde. Aan de rechterkant vindt u **Foto 8**. U vervolgt uw weg recht door (niet rechtsaf de middenweg op) en ziet meteen aan uw rechterhand Loods Sport en Spel, vroeger bekend onder de naam Loods 2. Vroeger was hier een barbier gevestigd waar men zich kon laten knippen of scheren. U vervolgt de Speelstraat tot aan de Keetlaan en slaat linksaf richting Loods

De Haarlemmerlaan